

SANDEFJORD
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2026-2027

BUGÅRDEN BARNEHAGE

BUGÅRDEN BARNEHAGE

Stadionveien 10

Rabalder 40915791/ Baluba 40915788

e-post styrer: camilla.kjonnerod@sandefjord.kommune.no
www.sandefjord.kommune

INNHOLD

1.	fakta om barnehagen	3
2.	Hvorfor har vi en årsplan?	3
3.	barnehagens overordnede mål	4
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	4
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1	
	barnehagens verdigrunnlag	5
4.	mål og visjon	6
	mål for arbeidet i kommunalområdet kunnskap, barn og unge:	6
	Kommunale barnehagers visjon – “Det handler om å leke”	6
	Tenk sammen samhandlingsmodell	6
5.	planlegging, vurdering og dokumentasjon	7
6.	Progresjon	8
7.	medvirkning i planleggingsarbeidet	9
	barneperspektivet	9
	foreldreperspektivet	9
8.	barnehagens innhold	10
	barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	10
	barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	11
	barnehagen skal fremme danning	12
	barnehagen skal fremme læring	14
	Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	15
	barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	16
	barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	17
	barnehagens arbeid med samisk kultur	18
	barnehagens arbeid med mangfold	18
	fagområdene i rammeplanen	18
9.	overganger	19
	ny i barnehagen	19
	overganger innad i barnehagen	20
	overgang barnehage - skole	20
10.	viktige datoer og merkedager	21

Det
handler
om å leke!

Mangfold, tilhørighet og inkludering i barnehagen

I barnehagen har vi barn og familier med ulike erfaringer, verdier, kulturer, livssyn og familiekonstellasjoner. Dette mangfoldet er en naturlig del av samfunnet vi er en del av, og det beriker fellesskapet vårt. Barnehagen skal være et sted der alle barn opplever trygghet, tilhørighet og respekt, uavhengig av hvem de er eller hvor de kommer fra.

Barnehageloven slår fast at barnehagen skal fremme demokrati, likestilling og menneskeverd, og gi barna støtte til å utvikle respekt for seg selv og andre. Rammeplanen utdyper dette ved å beskrive barnehagen som en inkluderende fellesskapsarena der ulikhet er normalt, og der barn skal få erfaring med at det finnes mange måter å være menneske på.

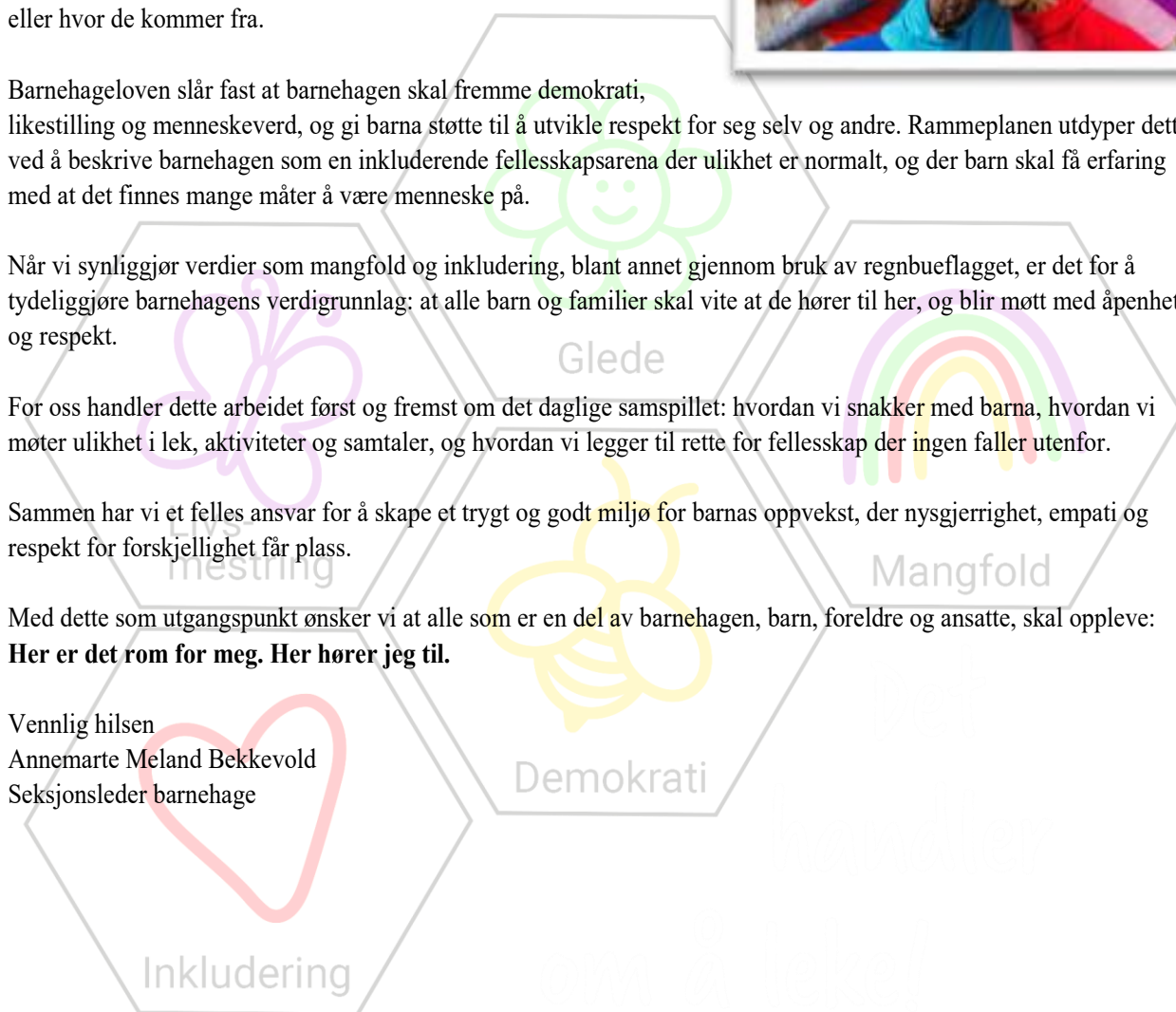
Når vi synliggjør verdier som mangfold og inkludering, blant annet gjennom bruk av regnbueflagget, er det for å tydeliggjøre barnehagens verdigrunnlag: at alle barn og familier skal vite at de hører til her, og blir møtt med åpenhet og respekt.

For oss handler dette arbeidet først og fremst om det daglige samspillet: hvordan vi snakker med barna, hvordan vi møter ulikhet i lek, aktiviteter og samtaler, og hvordan vi legger til rette for fellesskap der ingen faller utenfor.

Sammen har vi et felles ansvar for å skape et trygt og godt miljø for barnas oppvekst, der nysgjerrighet, empati og respekt for forskjellighet får plass.

Med dette som utgangspunkt ønsker vi at alle som er en del av barnehagen, barn, foreldre og ansatte, skal oppleve: **Her er det rom for meg. Her hører jeg til.**

Vennlig hilsen
Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

**Det
handler
om å leke!**

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Bugården er en kommunal barnehage som ligger sentralt i Sandefjord, rett ved Bugårdsparken. Den naturskjønne beliggenheten gir gode muligheter for turer, lek og utforsking i nærmiljøet, blant annet i Briske, på biblioteket og i andre lokale tilbud. Barnehagen har lyse og romslige lokaler, og et variert uteområde med både lekeapparater og naturtomt. Vi legger stor vekt på å skape gode lekemiljøer både inne og ute. Vi er en avdelingsbasert barnehage med to avdelinger, Baluba og Rabalder, og har 36 barn i alderen 1–6 år. Vi har stort fokus på «alle barn, alles ansvar», barn og personal er sammen i på morgen og ettermiddag. Åpningstiden er 07.00–16.30. Personalet består av enhetsleder (50 %), lederstøtte (15 %), pedagogiske ledere, fagarbeidere og assistenter. Sammen jobber vi for å skape en hverdag preget av lek, læring og gode opplevelser. Barnehageåret 2026/2027 får vi også en lærer som skal være sammen med oss. Enhetsleder veksler mellom å være i to kommunale barnehager. Lederstøtte er enhetsleder for en barnehage samt at han er lederstøtte i to kommunale barnehager. Lederstøtte og enhetsleder har begge 100% stillinger i kommunen.

I Bugården barnehage jobber vi prosjektrettet med stort fokus på å bidra til å skape robuste barn, dette gjennom fokuset på inkluderende fellesskap og gode lekemiljøer der lekens egenverdi blir verdsatt og prioritert.

Mat og måltider

Måltidene er en viktig del av dagen og en arena for sosialt spill, selvstendighet og gode samtaler. Foreldre har med matpakke til barna til frokost og lunsj, og vi oppfordrer til at disse er sunne og varierte. Barnehagen serverer ettermiddagsmåltid som består av brød og knekkebrød med enkelt pålegg, samt frukt og grønnsaker. Barna får også melk og vann. Vi følger Helsedirektoratets anbefalinger. Foreldrebetalingen for mat er kr 165,- per måned.

2. HVORFOR HAR VI EN ÅRSPLAN?

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage skal arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis. Årsplanen er en forpliktende plan for alt arbeid som skal planlegges, gjennomføres og evalueres for alt arbeid med barn. Dette betyr at alle ansatte medvirker i det arbeidet som gjøres og at arbeidet skal være forankret i lov og rammeplan.

Det er personalets oppgave å sikre at årsplanen holder faglig mål, og foreldrene er sikret medvirkning blant annet gjennom samarbeidsutvalget.

En årsplan skal være selve grunnlaget for alt personalet bygger sitt arbeid på. Dette betyr at alle ansatte uavhengig av stilling og ansvarsområde er forpliktet og dedikert til å ha god og inngående kunnskap om årsplanens innhold, og bruke denne som grunnlag for alle planer gjennom barnehageåret.

Som ansatt skal du:

- Lese årsplanen
- Medvirke til utforming og sørge for at den holder et faglig nivå.
- Bruke den når du planlegger aktiviteter, lek, relasjoner og møter
- Evaluere og vurdere arbeidet du gjør sett opp mot målene som er satt i årsplanen

Det
handler
om å leke!

- Utføre arbeidet på den måten som er beskrevet selv om du ikke skulle være enig i alt

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og SFO

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

3. BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL

Barnehagens overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

Det
handler
om å leke!

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

4. MÅL OG VISJON

MÅL FOR ARBEIDET I KOMMUNALOMRÅDET KUNNSKAP, BARN OG UNGE:

Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet.

Barnehagen er den første arenaen barna møter i det videregående opplæringsløpet og er av stor betydning for barnets oppvekst og muligheter for å gjennomføre videre opplæring. Barnets opplevelse og erfaringer med barnehagen er med på å danne grunnlaget for videre læring og utvikling i oppveksten.

KOMMUNALE BARNEHAGERS VISJON – “DET HANDLER OM Å LEKE”

Leken er en viktig del av barndommen, og er en arena for inkludering og læring. Et godt lekemiljø bidrar til kognitiv, emosjonell, språklig, motorisk og sosial utvikling hos barn. Leken er en av grunnstenene i barnas dannelse! For å sette leken inn i et helhetlig perspektiv er visjonen knyttet opp mot verdiene: *Mangfold, inkludering, glede, demokrati og livsmestring*. Visjonen skal gi retning og positiv energi for fremtidens barnehage. Visjonen samsvarer med barnehageloven og rammeplanen for barnehager, og Sandefjord kommunes og KBU sin målsetting. Barnehagene skal jobbe med videre innhold og implementering barnehageåret 2026-2027.

TENK SAMMEN SAMHANDLINGSMODELL

Som et ledd i omorganiseringen i 2020 ble «prosjekt samhandling» opprettet med mandat om å skape en modell basert på Bedre Tverrfaglig Samhandling (BTS) og Familiens hus. Denne samhandlingsmodellen fikk senere tittelen Tenk Sammen og utgjør fundamentet til alt tverrsektorielt arbeid i kommunalområdet Kunnskap, barn og unge (KBU). Som BTS-modellen tilsier opererer Tenk Sammen på tre nivåer: individnivå, tjenestenivå og kommunenivå.

Foreløpig har Tenk Sammen fokusert på tjenestene i KBU, men er i ferd med å etablere avtaler med andre viktige aktører i det forebyggende arbeidet også utenfor kommunalområdet. Det betyr ikke nødvendigvis at slike avtaler mangler, men heller at disse foreløpig ikke er satt i system som en del av modellen.

Et av satsingsområdene i Tenk Sammen har vært å utvikle en kompetansestrategi for hele kommunalområdet. Strategien introduserer en form for kompetansebaseline som skal gjelde for alle ansatte i KBU med tilhørende kartleggingsverktøy, kurs og kompetanseportal. Håpet er at strategien vil bidra til flere møteplasser på tvers av tjenestoområdene, bredere systemforståelse, mer målrettet kompetanseutvikling, et sterkere felles verdigrunnlag, bedre samhandling og til syvende og sist, tidligere innsats.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Tre nivåer i Tenk Sammen:

Individnivået koordinerer tidlig og samordnet innsats rundt enkelte barn, unge, gravide eller familier som trenger hjelp. Dette gjøres hovedsakelig gjennom Tenk Sammen handlingsveileder med tilhørende verktøy i “Sammenfjordkassa”.

På **tjenestenivå** har Tenk Sammen delt KBU inn i 6 kretser, opprettet en kontaktpersonordning mellom oppfølgende tjenester i seksjon Oppvekst og Helse og de universelle arenaene, samt etablert regelmessige kretssamlinger der ledere og kontaktpersoner på tvers av hele KBU møtes.

På **kommunenivå** har Tenk Sammen utviklet en felles kompetansestrategi som gjelder for alle ansatte i KBU. På dette nivået har vi også SLT-koordinator, barnekoordinator og koordinerende enhet.

Barnehagens mål arbeidet for 2026-2027:

- De pedagogiske lederne i barnehagen skal ha god kunnskap om handlingsveilederen og ta den i bruk når undring oppstår.
- De pedagogiske lederne skal opparbeide seg trygghet gjennom kompetanse for å ta i bruk handlingsveilederen og det det innebærer med innhenting av samtykke, dokumentasjon, involvering av enhetsleder, foresatte og øvrig personal.
- Fagarbeidere og assistenter skal ha kjennskap til handlingsveilederen og være kjent med sitt ansvar for å informere oppover når de undrer seg over ett barn.

5. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

I Bugården barnehage planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet ved å:

- Kollektiv plantid for pedagoger på lik avdeling ukentlig.
- Individuell plantid for pedagoger og fagutviklingstid for assistenter og fagarbeidere
- Faglige møtearenaer som er satt i system hvor planlegging, prosess og evaluering blir jobbet med: planleggingsdager, personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter.
 - Fokus på rød tråd mellom møtene, at det er faglig innhold med fokus på felles refleksjon og kompetanseheving, med gode innkallinger og referater.
- Jobbe med prosjektarbeid med barna der dokumentasjon og evaluering er avgjørende for veien videre. Jobber med prosessmål hvor det dokumenteres i «prossessorientert plan». I prossessorientert plan dokumenterer vi følgende: Mål, hva skal vi gjøre, hvem må vi være, organisering og evaluering. Vi bruker også pedagogisk analyse for dokumentasjon og evaluering der det er hensiktsmessig.

Det
handler
om å leke!

- Etter samtykke med foreldre bruker vi «Alle med», «Tras» og/eller «Mio» som observasjonsverktøy for å få ett bedre bilde av barns utvikling når det oppstår undring omkring barnet.
- Dokumentasjonen brukes:
 - Som verktøy til tidlig innsats, se hva barnet trenger og hvordan vi best kan støtte og hjelpe.
 - Til evaluering og justering av nåværende praksis.
 - Som pedagogisk dokumentasjon som arbeidsverktøy for dialog og diskusjon personalet imellom og mellom barn – voksen, som utgangspunkt for veien videre i prosjektarbeid og utviklingsarbeid.
 - Som en informasjonskanal til dere som foresatte i form av periodeskriv, meldinger og oppdateringer på IST.

6. PROGRESJON

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Bugården barnehage legger vi til rette for progresjon ved å:

Organisere oss i småbarns- og storbarnsavdeling, og dele barna i mindre grupper. Dette gir bedre mulighet for inkludering og aktiviteter tilpasset barnegruppa.

Vi har lek som satsingsområde, i lekemiljøene har vi vekt på udefinert lekemateriell og bevisst utvalg og mengde. Dette stimulerer kreativitet, problemløsning, språkutvikling og sosial kompetanse i lek. Progresjon ivaretas både på gruppe- og individnivå, med fokus på mestring ut fra barnets forutsetninger.

Relasjoner, observasjon, foreldresamarbeid, dokumentasjon og tilrettelegging er sentralt i det pedagogiske arbeidet. Personalet jobber bevisst med å utvikle barnas lekekompetanse gjennom tilrettelegging, gjentakelse og varierte erfaringer.

Småbarnsavdelingen (Baluba)

Vi jobber etter prinsippet «mye av lite», noe som fremmer inkludering og felles lek. Lekemiljøene endres jevnlig for å skape nysgjerrighet og utforskertrang. Vi legger til rette for kroppslig lek og kommunikasjon, og et fysisk miljø som støtter bevegelsesbehov og nysgjerrighet.

Synlig materiell er tilgjengelig for fri utforskning, mens formingsmateriell brukes i organiserte aktiviteter. Vi tilrettelegger for gode ute- og turopplevelser, tilpasset vær, alder og forutsetninger, med fokus på mestring.

Storbarnsavdelingen (Rabalter)

Bygger vi videre på erfaringene fra småbarnsavdelingen og utvikler leken videre. Prinsippet «mye av mer» gir økt variasjon og mulighet for fordypning. Gjennom lekesoner og leketorg legger vi til rette for kreativitet og fantasi. Barna får nå friere tilgang til bøker og formingsmateriell, basert på erfaringer og kompetanse i bruk. Ute- og turopplevelser videreføres med økt varighet og avstand.

Målet er et inkluderende lekemiljø der alle barn opplever tilhørighet og deltakelse.

Det
handler
om å leke!

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.»

I Bugården barnehage ivaretar vi barneperspektivet ved å:

- Være oppmerksomme på barnas interesser og initiativ.
- Lytte og ta barns uttrykk og innspill på alvor.
- Ha fleksible rom og varierte lekemateriell som kan endres i takt med barnegruppens interesser og utvikling.
- La barna få ta valg og avgjørelser ut fra alder og modning, det er alltid vi ansatte som har ansvaret.
- Legger til rette for arenaer og opplevelser som er med på å stimulere til kommunikasjon og dialog.
- Vise respekt og romslighet for barns ulike måter å forholde seg til verden, samtidig som vi ansatte skal skape trygge og forutsigbare rammer.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Samarbeid med foreldre er en viktig del av hverdagen vår. Vi legger vekt på åpen dialog gjennom daglig kontakt, utviklingssamtaler og foreldremøter. Samarbeidsutvalget (SU) har en viktig rolle som et rådgivende organ og representerer foreldrestemmen i barnehagen. SU skal bidra til samarbeid mellom hjem og barnehage, og gi innspill til barnehagens drift og innhold. Barnehagesektoren er i utvikling, med økende krav til kvalitet, dokumentasjon og faglig forankret praksis. I barnehagesektoren ser vi at SU (og FAU) i større grad har fått ansvar for å bidra i planlegging og gjennomføring av fellesskapsrettede aktiviteter og tiltak, særlig der dette ligger utenfor barnehagens kjerneoppgaver og pedagogiske virksomhet. Dette bidrar til å tydeliggjøre rollefordelingen mellom foreldrenes engasjement og barnehagens faglige ansvar.

I Bugården barnehage ivaretar vi foreldres medvirkning og foreldresamarbeid ved blant annet å:

- Gi relevant og oppdatert informasjon om barnet, barnegruppen og planer
- Møte foresatte på en profesjonell, respektfull og imøtekommende måte.
- Ivareta taushetsplikten i alt arbeid.

Det
handler
om å leke!

- Melde fra ved bekymring for barns omsorgssituasjon, i tråd med lovverket.
- Bygge trygge relasjoner og ha barnets beste som utgangspunkt.
- Arbeide lojalt innenfor gjeldende rammer, lovverk og avtaler.

Forventninger fra barnehagen til hjemmet:

- Følge med på og ta til etterretning informasjon som deles.
- Medvirke i saker som berører barnet og barnehagen, og bruke SU ved behov.
- Gi tilbakemeldinger på barnehagens praksis og tilbud.
- Informere om forhold som har betydning for barnet (f.eks. søvn, helse, livshendelser).
- Ta opp spørsmål og utfordringer direkte med riktig person i barnehagen.
- Bruke og følge opp informasjon i kommunikasjonsplattformen IST.
- Gi beskjed ved endringer i henting.
- Varsle om fravær (sykdom, ferie).
- Sørg for at barnet har hensiktsmessige klær og utstyr til enhver tid.

Samarbeidsarenaer:

- Daglig dialog ved levering og henting
- Informasjon via oppslag og IST
- Førstegangssamtaler (oppstart)
- Foreldremøter og utviklingssamtaler
- Felles arrangementer (Lucia, foreldrefrokost, sommeravslutning)
- Samarbeidsutvalg (SU)

8. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

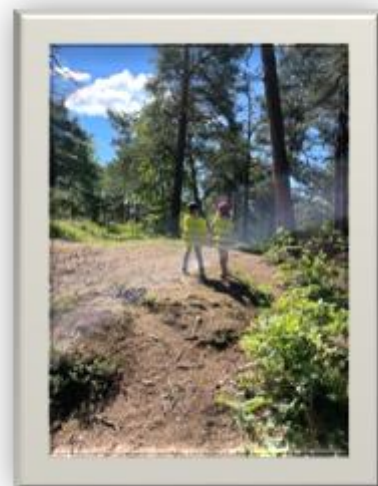
BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

**Det
handler
om å leke!**

I Bugården barnehage ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å:

- fokusere på positive opplevelser og handlinger
- se det unike i hvert barn
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ha fokus på fellesskap, vennskap og gode relasjoner
- være lydhøre for barns uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- bygge en trygg og god tilknytning til alle barn.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- jobbe for ett tett og godt samarbeid med foresatte.
- ha en god organisering av hverdagen som ivaretar balansen mellom fysisk aktivitet, ro og hvile.
- ha en psykisk helsefremmende barnehage hvor barna opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- ha tilstedeværende voksne, både fysisk og mentalt.
- bidra til å gjøre barna robuste og se verdien av egne omsorgshandlinger.
- legge til rette for trygge gode overganger.
- møte barna med åpenhet, varme og interesse.
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

I Bugården barnehage ivaretar vi barnas behov for lek ved å:

- Anerkjenne lekens egenverdi. Leken skal være den grunnleggende aktiviteten i barnehagen og bli verdsatt som betydningsfull i seg selv.
- Oppmuntre og inspirere til lek i de fysiske lekemiljøene ute og inne.
- Fokusere på varierte og fleksible lekemiljøer.
- Legge til rette for barns egen fantasi og initiativ.
- Ha aktive og deltagende voksne i leken.
- Støtte barns utvikling av leke-ferdigheter og vennsksrelasjoner.

**Det
handler
om å leke!**

- Være bevisst på viktigheten av voksnes deltagelse i lek og vurdering av roller man tar.
- Fremme et inkluderende og inspirerende lekemiljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i leken.
- Sørge for god plass, god tid og variert utstyr og ha tilgjengelig materiale som støtter opp og bygger videre på barns vitebegjær.
- Tilrettelegge for turer og opplevelser som gir impulser til lek.
- Jobbe for at personalet har en god leke- og relasjonskompetanse.
- Jobbe målrettet med prosjektarbeid som arbeidsmetode.
- Jobbe med sosial kompetanse og legge til rette for at vennskap skal kunne oppstå og bevares.

Kompetansen på hva lek i tidlig barnealder gjør for senere læring og vekst er stadig økende. Å legge til rette for lek og gi leken den plassen og verdien den fortjener er avgjørende for barns utvikling. Lek er viktig for barnets mentale - og fysiske helse og for barnets sosiale, språklige, emosjonelle, kognitive, motoriske og moralske utvikling, samt kreativitet og problemløsningsevne. Leken skal være den grunnleggende aktiviteten i barnehagen og bli ansett som betydningsfull i seg selv. I arbeidet med å være en psykisk helsefremmende barnehage er leken en avgjørende brikke og skal være kompasset vi styrer etter. Leken er også med på å utvikle kreativiteten og evne til å løse problemer, og barnet lærer noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk. Barnehagens fysiske miljø gir rom for spenning og utfordringer. Våre rom er fleksible og skal oppmuntre til nysgjerrighet og fantasi, samtidig som de også skal gi muligheter til fordypning og konsentrasjon. Uteaktivitetene tilfredsstiller barns oppdagelsesglede og byr på utfordringer fysisk og sosialt. Personalet i Bugården har kunnskap om lekens betydning og støtter barnas naturlige, aktive og egenmotiverte lek og bruke prosjektarbeid som impulser til leken.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Bugården barnehage fremmer vi danning ved å:

- Legge til rette for åpne og undrende dialoger med barna, hvor barn og personal reflekterer sammen.
- Snakke mer med barna og mindre til barna.
- Legge til rette for at barna får være deltagende i egen dannelsingsprosess.

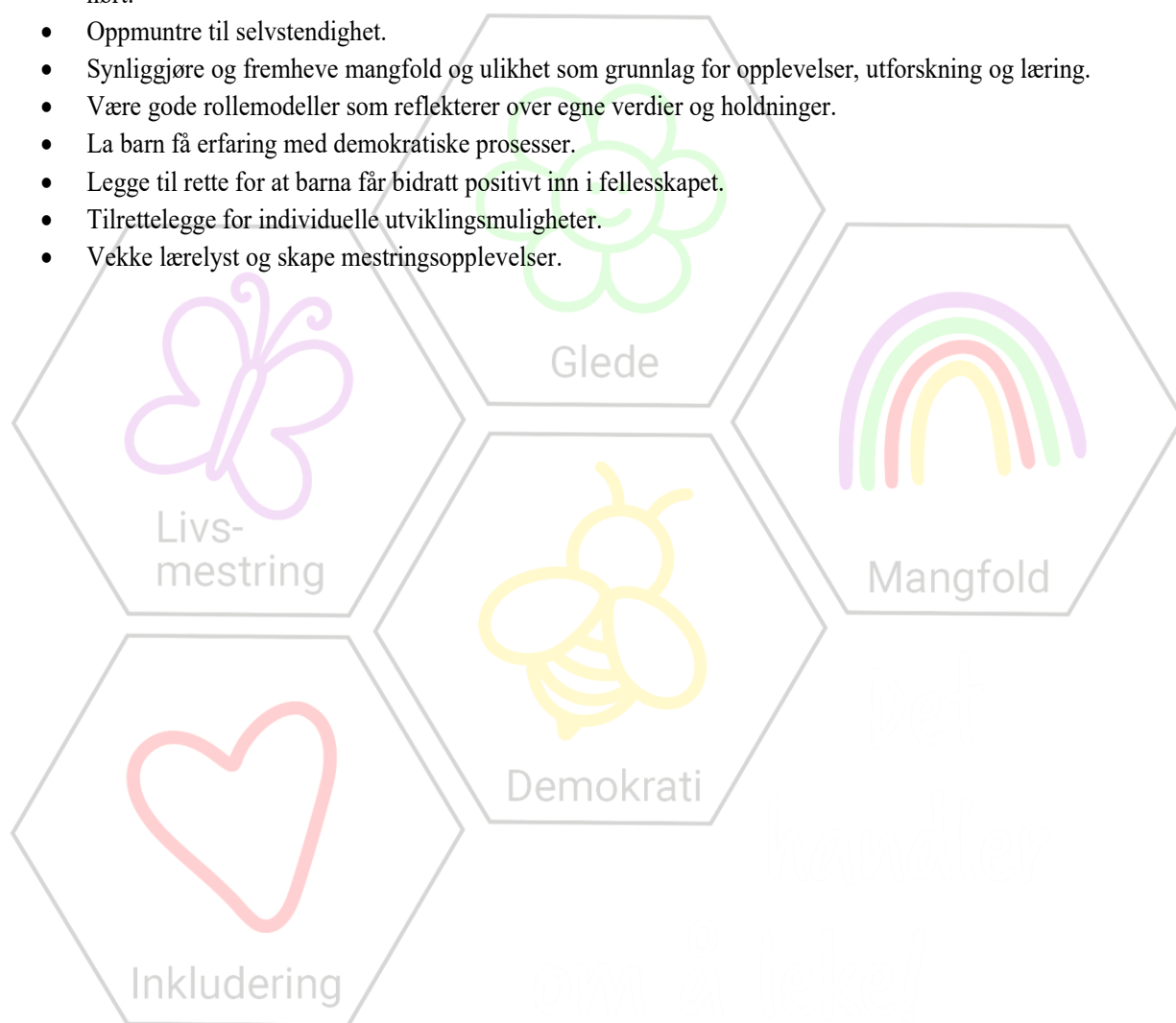
«Jeg skulle ønske dagens barn lekte mer enn de gjør.
For den som leker som liten, får en rikdom inni seg som man kan øse av hele livet
Man bygger opp en varm og hyggelig verden inni seg.
En verden som gir styrke om livet blir vanskelig.
Et sted man kan ty til i motgang og sorg.»

Astrid Lindgren

- hjelpe barna til å reflektere over egne handlinger og væremåter.

**Det
handler
om å leke!**

- Hjelp barnet og gruppen til å erfare at man må ta hensyn til seg selv og til fellesskapet.
- Støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Støtte barna når de uttrykker følelser og behov.
- Utfordre barnas måte å tenke og handle på, ved å stille spørsmål, tåle ulike svar og gi de ulike alternative måter å handle på.
- Gi plass til ulike måter å være på og ulike meninger, blant annet ved å sørge for at alles stemmer kan bli hørt.
- Oppmuntre til selvstendighet.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.
- Være gode rollemodeller som reflekterer over egne verdier og holdninger.
- La barn få erfaring med demokratiske prosesser.
- Legge til rette for at barna får bidratt positivt inn i fellesskapet.
- Tilrettelegge for individuelle utviklingsmuligheter.
- Vekke lærelyst og skape mestringsopplevelser.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Bugården barnehage fremmer vi læring ved å:

- Ha fokus på et helhetlig læringssyn der omsorg, lek, danning og læring er nært knyttet og i sin helhet bidrar til barns utvikling og læring.
- Legge til rette for at barn kan lære av hverandre og være en del av ett fellesskap.
- Legge til rette for at barn kan få bruke hele kroppen og sansene i sine læringsprosesser.
- Legge til rette for ett godt læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring i et stimulerende miljø.
- Se betydningen av den frie og spontane lekens verdi i ett utvikling og læringsperspektiv.
- Se på barn som aktive, kompetente og ressurssterke mennesker.
- Bidra til gode lekpregede og stimulerende læringsmiljøer for alle barn uavhengig av nivå og funksjonalitet.
- Bidra til at barna får nye erfaringer, kunnskap og opplevelse av mestring
- Inspirere og gi påfyll i lek og prosjektarbeid
- Være aktive og engasjerte voksne, som stimulerer, støtter og beriker deres initiativ, undring, utforskertrang, nysgjerrighet og kreativitet.
- Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materiell, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelige for barn.
- Personalet er oppmerksomme på det barnet gir uttrykk for, jobber for å forstå barnet og stiller åpne spørsmål. Vi bygger videre på barnas initiativ og interesser i vårt pedagogiske arbeid.

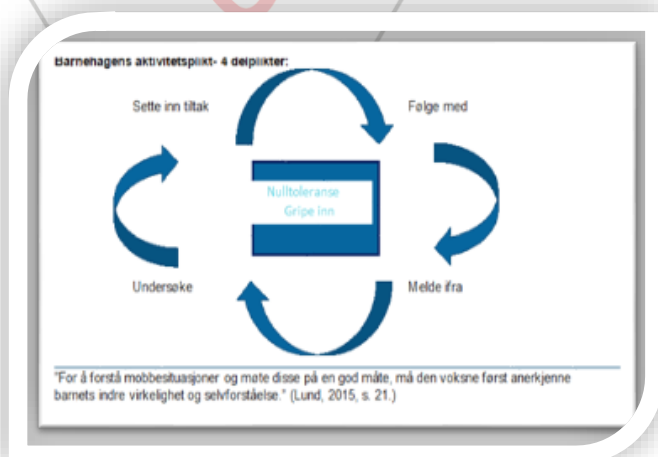
Det
handler
om å leke!

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for og sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Bugården barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

- Jobbe aktivt med personalets kompetanse, holdninger og væremåter.
- Ha gode rammer for fellesskap opplevelser og lek ute og inne.
- Unngå å snakke over hodene på barna.
- Arbeide kontinuerlig med å fremme ett trygt og inkluderende miljø.
- Undersøke og forebygge alle former for krenkelser.
- Stoppe krenkelser, følge opp og dokumentere til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.
- Jobbe for gode relasjoner og vennskap der aktiv deltagelse i fellesskapet står sentralt.
- Anerkjenne barns opplevelser i møte med andre, bidra til refleksjon og støtte barnas endrings- og utviklingsprosesser.
- Jobbe med sosial kompetanse – med fokus på empati, selvhevdelse, vise omsorg, inkludere, hjelpe og dele med andre.
- Jobbe med fagområder med tematikk om fellesskap og vennskap, lek, glede og humor, mangfold, likeverd og rom for ulikheter.
- Lære barna å tørre å si ifra, dersom man ser at et annet barn ikke har det bra.
- Være empatisk, deltagende og ha god relasjonskompetanse
- Være veiledende og støttende til stede når barna deltar i samspill og utvikler sin relasjonskompetanse.
- Jobbe etter Sandefjord kommunes plan for et godt psykososialt barnehagemiljø.
- Bruke tid i personalgruppa til refleksjoner rundt samfunnsmandatet og lovverket, og den enkelte ansattes ansvar.

Det
handler
om å leke!

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Bugården barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap ved å:

- Skape et trygt og samtidig utfordrende sted for vennskap og aktiv deltakelse i fellesskapet.
- Ha gode rammer for fellesopplevelser og lek ute og inne på tvers av alder.
- Ha struktur og rammer som fremmer utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.
- Ha prosjekter og legge til rette for lek som oppfordrer til samarbeid.
- Støtte barn til å bli robuste, selvstendige individer.
- Støtte barnas initiativ til samspill og bidrar til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Vise og legge til rette for lek og prosjektarbeid der mange kan delta og som krever samarbeid.
- Snakke om hvordan ta kontakt og være sammen på en positiv måte
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Anerkjenne og erkjenne ulikheter som en ressurs og at barna opplever at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Veilede og være støttende til stede når barna deltar i samspill og utvikler sin relasjonskompetanse.
- Skape et miljø preget av raushet, gjensidig respekt, toleranse og tilgivelse.
- Ha ett personale som er gode veiledere og rollemodeller som anerkjenner positiv adferd.
- Ha et personale som reflekterer systematisk over egen praksis.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.
- Alle skal bli oppmuntret til å si hei og ha det til hverandre og se hverandre.
- Møte barn og foreldre med åpenhet og raushet.

Inkludering

Det
handler
om å leke!

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

I Bugården barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk ved å:

- Jobbe systematisk med barns språkutvikling.
- Legge til rette for gode lekemiljøer som inspirerer til språklig aktivitet.
- Ha ett rikt og tilgjengelig språk- og lekemateriell.
- Stimulerer barnas kommunikasjonsferdigheter slik at alle barn involveres i samspill og samtaler.
- Kommunisere aktivt gjennom kroppsspråk, norsk med tegnstøtte og ASK symboler.
- Være bevisst på egen rolle som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjonen med alle.
- Anerkjenne og respondere på ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling.
- Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler.
- Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Anvende musikk og rytme- aktiviteter.
- Vi jobber med språk i mindre grupper gjennom dagen og uka.
- Vi har bildebøker tilgjengelig og bruker de aktivt i hverdagen med barna.
- Tilpasser de språklige aktivitetene til barnas språklige ferdigheter, interesser og initiativ.
- Tidlig innsats – i samarbeid med foreldrene legge til rette for at alle barn får den støtte og hjelp som trengs for å få en god språkutvikling.
- Vi er nysgjerrige på hverandres morsmål og synliggjør det i barnehagen.

Det
handler
om å leke!

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Bugården barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur:

- På linje med andre kulturer og religioner som er representert i barnehagen.
- Vi har ett stort mangfold representert i barnegruppene og er opptatt av at alle skal føle seg inkludert og anerkjent for den man er.
- Samer er en del av urbefolkningen i Norge, det er viktig at man har kjennskap til samefolkets kultur. Dette er noe vi vil synliggjøre gjennom samtaler, refleksjoner og undring sammen med barna gjennom året.

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

I Bugården barnehage synliggjør og verdsetter vi mangfold ved å:

- Ved at ulike språk, kulturer og religioner synliggjøres i både det pedagogiske og praktiske arbeidet.
- Ha fokus på at barn og foreldre møter en inkluderende praksis der mangfold er en naturlig del av hverdagen.
 - Lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.
 - Se og anerkjenne barna for den de er og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.
 - Bidra til at barna opplever bekreftelse og lærer om sin og andres religion og kultur.
 - Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, undre seg, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger.

FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig

**Det
handler
om å leke!**

utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. I samiske barnehager skal arbeidet med fagområdene ta utgangspunkt i samisk språk, kultur og tradisjonskunnskap.

I Bugården barnehage arbeider vi med fagområdene på denne måten:

Vi jobber prosjektrettet i Bugården barnehage. Når vi jobber med prosjekt, jobber vi med mange fagområder på en og samme gang. Vi er opptatt av tverrfaglig arbeid der vi synliggjør de ulike fagområdene gjennom prosjektarbeidet. Dette kommer til syne i dokumentasjon som periodeskriv, innlegg på IST, barnehagens planverk og pedagogisk dokumentasjon på avdelingene.

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

I Bugården barnehage legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å:

- Gi god informasjon i forkant av oppstart.
- Bruke tolk i de situasjonene det er hensiktsmessig.
- Gjennomføre oppstarts samtale der foreldre oppfordres til å dele viktige informasjon om sitt barn, og hvor barnehagen svarer ut spørsmål foresatte måtte ha.
- Legge opp til tett dialog og individuell tilrettelegging i en tilvenningsfase.
- Tilby besøksdager og samtale før oppstart.
- Ha fokus på gode opplevelser og positive møter med den nye familien for en god start.
- Vi jobber etter veilederen [standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://www.sandefjord.kommune.no/hjemmeside/pdf/standard-for-tilvenning-i-barnehage)

Det
handler
om å leke!

[standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://sandefjord.kommune.no/standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Våre tiltak: Vi jobber for å være en barnehage der «alle angår alle» - hvor vi har en stor grad av åpenhet mellom avdelingene. På den måten styrkes fellesskapet og vi blir godt kjent på tvers. Alle barn er alles ansvar, men barn og ansatte er organisert i faste team med faste ansatte. Våren brukes aktivt til å bli kjent på ny avdeling; med besøk, de spiser på stor avdeling og har planlagte prosjekter. Vi informerer foresatte om gruppesammensetning så fort vi har det klart.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Rutiner for samarbeid og overganger foreligger i internkontrollsystemet og på kommunens hjemmesider.

I Bugården barnehage jobber vi spesielt med dette:

- Eget pedagogisk innhold for de eldste fra januar – juni det siste barnehage året.
- Avslutning for de eldste på sommeravslutningen i barnehagen i mai/juni.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

10.VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

August	13. og 14.august: barnehagen holder stengt, planleggingsdager
September	16.september kl 17.00 – 18.30: foreldremøte
Oktober	FN-dagen. Solidaritetsarrangement for barna
November	27.november: barnehagen holder stengt, planleggingsdag. Utviklingssamtaler
Desember	Mandag 14. desember: Lucia for barn og foreldre 08.00 - 09.00 24.12 – 04.01: Barnehagen holder stengt
Januar	04.01: Barnehagen holder stengt, planleggingsdag
Februar	Samefolkets dag
Mars	Familiefrokost 30.03: Barnehagen holder stengt, planleggingsdag
April	Overgangssamtaler barnehage-skole for 2021 kullet.
Mai	Utviklingssamtaler for barn født 2022 – 2025
Juni	09.06 kl 15.00 – 16.30: Sommeravslutning for barn og foresatte. Avslutningsseremoni for de som starter på skolen.
Juli	Uke 28,29 og 30: Barnehagen holder sommerstengt.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Camilla Kjønnørød

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg 08.06.2026

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

